

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/236/2017
Identifikačné číslo spisu: 1313217602
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1313217602.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa H. W., bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. Igorom Klamárom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Družstevná č. 5, proti manželke navrhovateľa G. W., bývajúcej v R., zastúpenej Advokátskou kanceláriou GRMAN & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, o rozvod manželstva, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 11 C 167/2013, o dovolaní manželky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2017 sp. zn. 3 Co 30/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. septembra 2015 č. k. 11 C 167/2013-106 rozviedol manželstvo H. W. a G. W., rodenej O., uzavreté dňa S. v Q., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W., Okres L., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane 62, pod poradovým číslom 7. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie manželky navrhovateľa rozsudkom z 26. januára 2017 sp. zn. 3 Co 30/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Výslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej správny právny záver. Odvolacie námietky manželky vo vzťahu k rozvodu manželstva nepovažoval odvolací súd za relevantné privodiť zmenu rozhodnutia. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v celom rozsahu potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového konania (ďalej len „CMP“).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie manželka (v časti týkajúcej sa výroku, ktorým bol potvrdený rozvod), prípustnosť ktorého odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ CSP (súd

nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Mala za to, že sudy nižších inštancií sa nedostatočne vysporiadali s otázkou ich právomoci. Rovnako namietala postup v dokazovaní a postup vo vykonávaní pojednávania pred súdom prvej inštancie. Rozhodnutie odvolacieho súdu označila za nedostatočne odôvodnené. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Navrhovateľ (manžel) sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Konanie vo veciach rozvodu manželstva je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 92 a nasl. CMP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávnenou osobou, po preskúmaní prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

8. Všeobecným predpisom upravujúcim civilný proces je CSP. Tento kódex obsahuje tiež všeobecnú úpravu dovolania, podmienok jeho prípustnosti a dovolacieho konania (viď najmä § 419 až § 457 CSP). CMP obsahuje osobitnú úpravu (aj dovolania a podmienok jeho prípustnosti), ktorá sa vzťahuje na veci v pôsobnosti tohto procesného predpisu (viď § 76 a § 77 CMP).

9. Podľa CMP sudy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone (viď ustanovenie § 1 CMP). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého „na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak“. To platí i pre konanie o dovolaní.

10. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu ešte pred 30. júnom 2016 dospela k záveru, podľa ktorého tzv. vada zmätočnosti (§ 237 Občianskeho súdneho poriadku) nezakladá prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo manželstvo rozvedené (viď R 59/2006). Favorizoval sa tu záujem na zachovaní stavu právnej istoty a nemeniteľnosti rozhodnutí, po ktorých mohlo dôjsť k vzniku nových rodinných vzťahov. Pri prijímaní tohto záveru bola zohľadnená tiež rovina historická - ani pred rokom 1992 nebola totiž prípustná sťažnosť pre porušenie zákona proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je (viď § 236 ods. 3 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku v znení do 1. januára 1992).

11. V zmysle § 76 CMP dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

11.1. Ustanovenie § 76 CMP vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza.

11.2. Ustanovenie § 76 CMP, ktoré treba považovať za osobitné ustanovenie vo vzťahu k (všeobecnej) úprave dovolania obsiahnutej v CSP, jednoznačne stanovuje prípady, v ktorých dovolanie nie je prípustné, a to ani z dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania, ktoré inak upravuje všeobecný procesný predpis.

12. Občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo 26. apríla 2017 stanovisko publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 20/2017, ktorého právna veta znie: „Prípustnosť dovolania podaného od 1. júla 2016 proti uzneseniu vydanému odvolacím súdom v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania je v zmysle § 76 Civilného mimosporového poriadku vylúčená a nemôže ju založiť ani prípadná procesná vada konania uvedená v § 420 Civilného sporového poriadku“.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania manželky podaného po 1. júli 2016 proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, je v zmysle § 76 CMP vylúčené a nemôžu ju založiť ani prípadné procesné vady konania uvedené v § 420 CSP.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolanie manželky podľa § 447 písm. c/ CSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol, a to bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

15. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.